

Seminarium 2019.04.25

Kapital för innovation - var hittar jag det?

”Inga befintliga strategier tar uppfinnaren längre än fram till dennes egen uppvaktning av extern riskfinansiering.”

De innovationsstrategier - som alls identifierar uppfinnare - har som inställning att uppfinnaren bör utbildas att bli entreprenör och företagare, så att externt risk-kapital attraheras att investera.

Tyvärr saknas just sagda riskkapital.

Statens inställning och direktiv till ALMI Företagspartner speglar detsamma:

Om bara uppfinnaren startar eget, kommer säkert externt risk-kapital att realisera uppfinnarens arbete.

Kapital för innovation - var hittar jag det?

Kapital för innovation - var hittar jag det?

- **Egen förmögenhet**
- **Rik make/maka/dotter/son/släkting**
- **Oväntad arv från Amerika**
- **Banklån**
- **Bankrån**
- **Lotterivinst**
- **Affärsängel**
- **Riskfinansiär**
- **Annat**

Kapital för innovation - var hittar jag det?

- Egen förmögenhet
- Rik make/maka/dotter/son/släkting
- **Annat!**
- Oväntad arv från Amerika
- Bankkras
- Bankrån
- Lotterivinst
- Affärsängel
- Riskfinansiär
- Annat

Privat riskkapital, VC/PE

Lån

Crowdfunding

Starta Eget-bidrag

Inkubatorer

Privat riskkapital, Venture Capital

Private Equity: usually existing but under-optimized companies.

Venture Capital: often with crazy people and early business visions.

	Private Equity	Venture Capital
Environment	Control	Chaos
Medium	Numbers	Human Beings
Primary Hard Tool	Buying and selling stock	Buying and selling stock
Primary Soft Tool	Operational Efficiency	Human Motivation
Primary Lever	Optimized Structure	Disruptive Innovation
Primary Investment Trigger	Underutilized Assets	Team
Direction of Value Creation	Top-down	Bottom-up
Economic Philosophy	Neoclassical Economics	Innovation Ecosystems ("Rainforests")
Assumption	Rational Actors	Irrational Actors
Role of Probability	Precision	Serendipity
Model	Deming/TQM, Six Sigma	Silicon Valley
Parallels	Classical music, Fine arts, Farms, Assembly lines	Jazz, Street art, Rainforests, Design thinking

Privat riskkapital, Venture Capital

VC-företag i Sverige

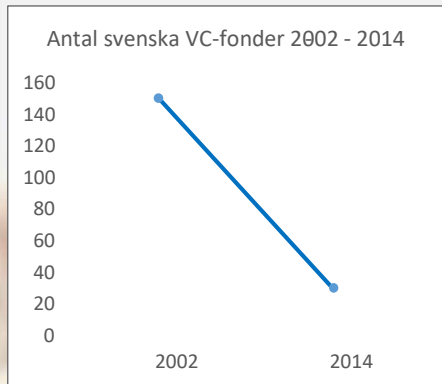
AB Novestra
Ålands Utvecklings AB
Backstage Invest AB
CentreCourt AB
Chalmers Ventures AB
Connecting Capital
Conor Venture Partners Oy
Creandum II Advisor AB
Creathor Venture
eEquity AB
Första Entreprenörsfonden AB
GLD Invest AB
GP Bullhound AB
Graviton
HealthCap AB
IKEA Green Tech AB
Innovacom
Innovationskapital
Lars Wingefors AB
NFT Ventures AB
Northzone Ventures
PULS Partners
Rite Ventures
RP Ventures
Saab Ventures
SEB Venture Capital
Servisen Investment
Management AB
Spintop Ventures
Stronghold Invest AB
Transferator AB
Volvo Group Venture Capital

'Affärsänglar'

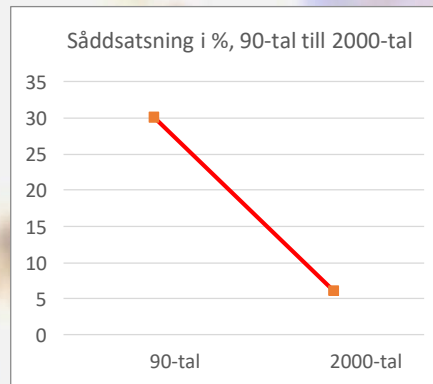
Agito AB
CustCap
Kongelf Holding AB
Kuikka & company
Next Strategies
Östernäs
PMC
Silfvergruppen AB
SmartUp AB
The Springfield Project
Venture Securities AB
Vino AB
Wapa Stockholm AB
WB Invest AB

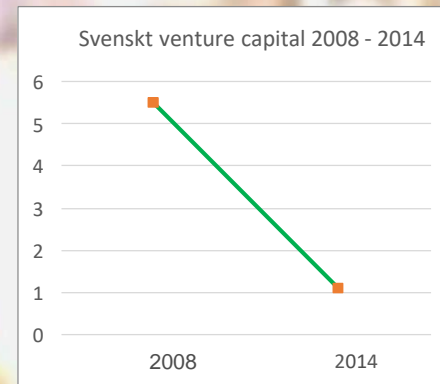
Privat riskkapital, Venture Capital

149 st, ned till 29 st

30 %, ned till 6 %

5 500 mkr, ned till 1 100 mkr

= generellt ned med c:a 80%...

Offentligt riskkapital, Venture Capital

Statliga riskfinansieringsinstitut

Almi Invest AB

Fouriertransform AB

GU Holding AB - Göteborgs Universitet

Industrifonden

Inlandsinnovation AB

SamInvest Mitt AB

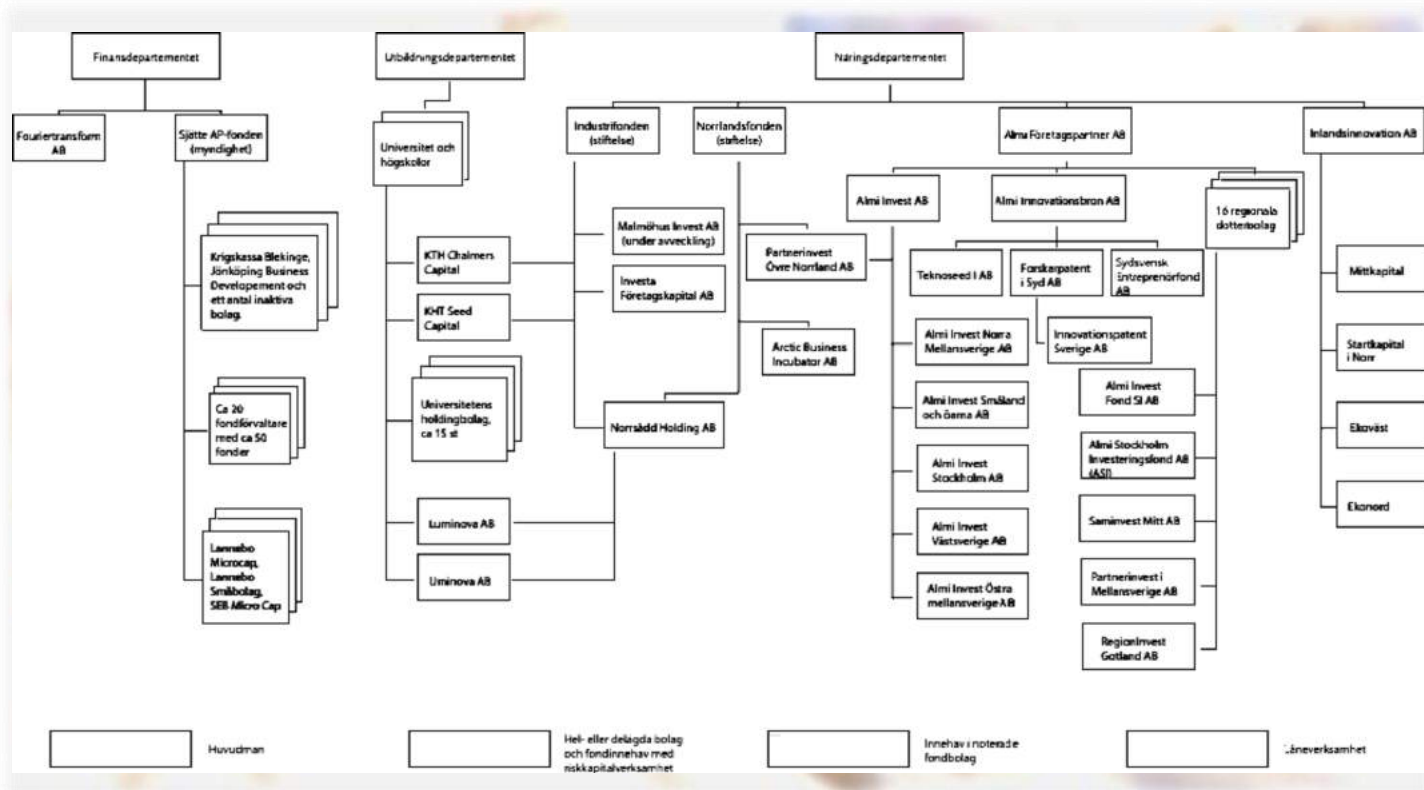
SLU Holding AB

Swedfund International AB

Sydsvensk Entreprenörfond AB

= c:a 10 miljarder

Offentligt riskkapital, Venture Capital

= c:a 10 miljarder

Lån

Låneinstitut utan krav på säkerhet:

http://www.banknorwegian.se/	- upp till 500 tkr
http://www.qred.com/	- upp till 250 tkr
http://www.axofinans.se/	- upp till 500 tkr
http://www.santanderconsumer.se/	- upp till 350 tkr
http://www.bluestep.se/	- upp till 350 tkr
https://www.wasakredit.se/	- upp till 350 tkr
https://www.lånemäklaren.se/	- upp till 400 tkr
http://www.freedomfinance.se/	- upp till 500 tkr
http://www.zmarta.se/	- upp till 500 tkr
http://www.arcadiafinans.se/	- upp till 500 tkr
http://www.resursbank.se/	- upp till 300 tkr
http://www.nordea.se/	- upp till ? tkr

SMS-lån

ALMI-lån

Privat-lån

Lån

Lån från ALMI Företagspartner:

Almi: Företagslån

För etablerade företag erbjuder Almi Företagslån för bland annat marknads-satsningar, produktutveckling eller investeringar i produktionsutrustning. Det finns inga formella begränsningar för hur lånet ska användas.
Högre ränta än bankerna

Almi: Mikrolån

För mindre företag med behov upp till 200 000 kr.
Högre ränta än bankerna

Almi: Innovationslån

För innovationsprojekt har Almi olika finansieringsmöjligheter, bland annat Innovationslånet.
Högre ränta än bankerna

Crowdfunding

<http://www.kickstarter.com/>

<http://www.indiegogo.com/>

<http://www.fundedbyme.se>

<http://www.crowdculture.se/>

<http://www.crowdcube.se/>

<https://www.symbid.com/>

<https://www.startsomegood.com/>

Internationell

Internationell

Sverige

Kulturella projekt

Sverige & England

CrowdEquity

Sociala projekt

'Starta eget'-bidrag

Tillväxtverket - Regionalt investeringsstöd

TvV utverkar regionalt bidrag för företagsutveckling till olika slags investeringar som maskiner, byggnader, inventarier, produktutveckling, kompetensutveckling och marknadsföring. Högst 1,2 mkr under tre år

Arbetsförmedlingen - starta eget-bidrag

Något av följande krav:

Vara minst 25 år och anmäld som arbetssökande på Arbetsförmedlingen och i behov av fördjupat stöd.

Vara ung och ha en funktionsnedsättning som påverkar arbetsförmågan.

Vara 18 år och stå långt från arbetsmarknaden på grund av särskilda skäl.

Uppfylla villkoren för att få delta i arbetslivsintroduktionen.

Vara minst 20 år och uppfylla villkoren för att delta i jobbgarantin för ungdomar.

Delta i jobb- och utvecklingsgarantin

Jordbruksverket – Företagsstöd/Gårdsstöd

NOPEF - bidrag till förstudier inför utlandsetablering

Vinnova - innovationscheckar

ALMI – förstudiemedel; 25 000 – 50 000

NCF: Nordiskt klimatinitiativ för utvecklingsländerna

NCF finansierar projekt som har en potential att bekämpa klimatförändringarna och minska fattigdomen i låginkomstländer. EUR 250.000 och 500.000

Energimyndigheten: Affärsutvecklingsstöd

Energimyndigheten hjälper innovativa företag inom miljö- och energiteknik att ta nya produkter och tjänster till marknaden. "Bidrag med royalty"

Inkubatorer

Ideon Innovation

cleantech och life science

Innovatum

företag inom bl.a. webb, app, design, musik och film.

SU Innovation vid Stockholms universitet

tjänsteföretag och bioteknik

Sting (Stockholm Innovation & Growth)

fokus på cleantech och medtech

Karolinska Institutet Science Park

för forskningsprojekt med kommersiell potential

TACK!

Horisont 2020 är EU:s ramprogram för forskning och innovation. Det nya programmet löper under perioden 2014-2020 med en total budget på runt 80 miljarder euro.

Ramprogrammet skall bl.a. särskilt stödja, SME's, små och medelstora företags innovativa verksamhet.

SME Instrumentet

Små och medelstora företag i EUs medlemsländer kan inom Horisont 2020 erhålla EU-finansiering och stöd för innovationsprojekt som syftar till tillväxt och expansion in till andra länders marknader – i och utanför Europa.

Med en finansieringsbudget om € 3 miljarder för perioden 2014-2020, skall SME- instrumentet hjälpa lovande SMEs att utveckla banbrytande innovativa idéer vad gäller produkter, tjänster eller processer mogna att möta den globala konkurrensen. Genom detta program - endast tillgängligt just för SME's - öppnas en motorväg mot innovation genom etappbaserad, progressiv och kompetent support. Sagda små och mellanstora företag kan, inom programmet, strukturera sitt projekt på, för deras affärsverksamhets lämpligaste sätt, vilket inte utesluter t.ex. utläggning på underleverantörer.

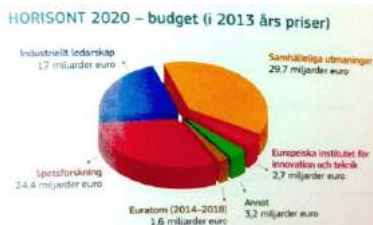
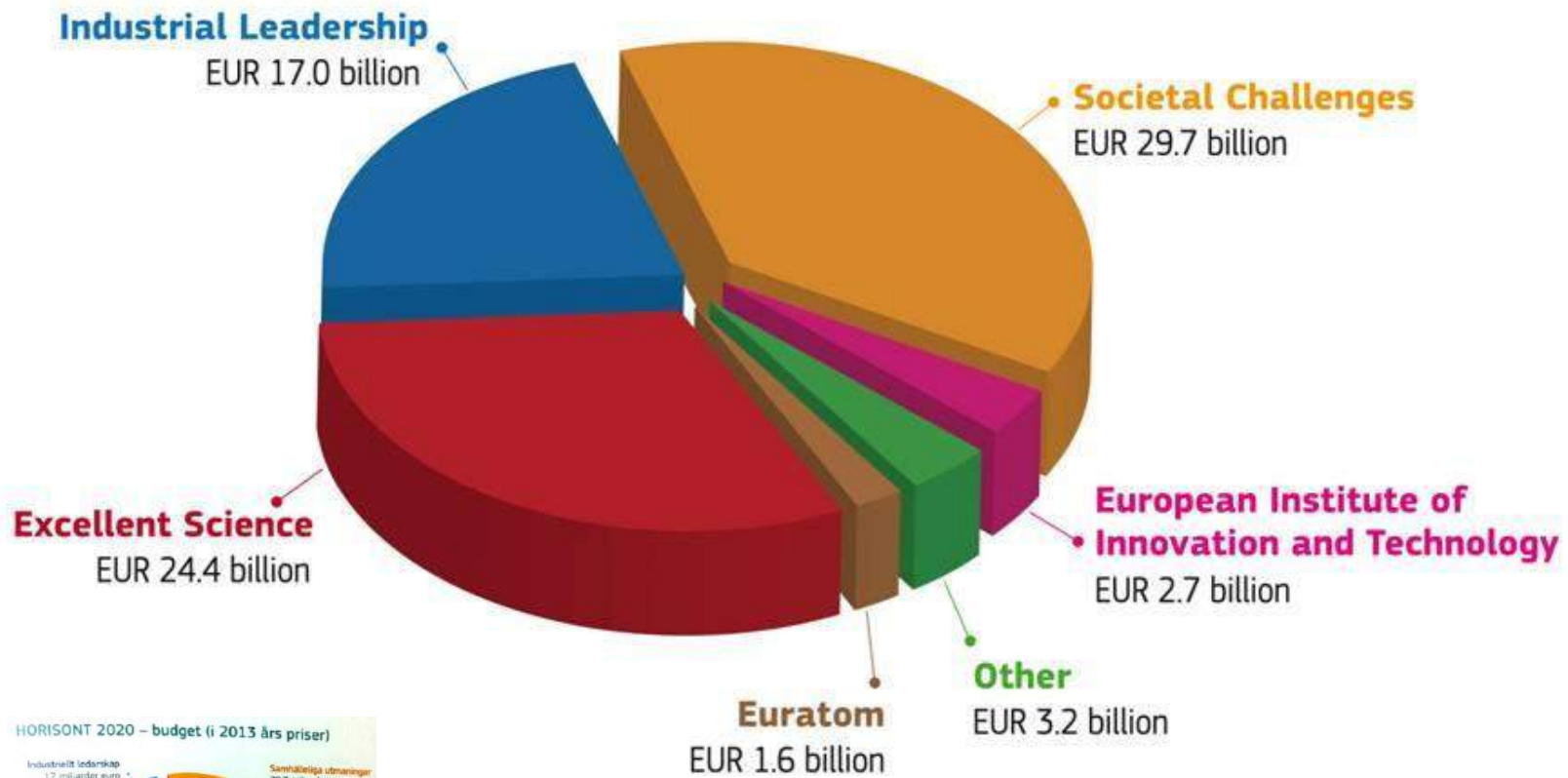
Horisont 2020 medlen administreras i Sverige av Vinnova

Små och medelstora företag i EUs medlemsländer kan inom Horisont 2020 erhålla EU- finansiering och stöd för innovationsprojekt som syftar till tillväxt och expansion in till andra länders marknader – i och utanför Europa.

Horizon 2020:

• Spetsforskning	13,095 €
• Forskareutbildning	6,162 €
• Framtida & ny teknik	2,696 €
• Forskningsinfrastruktur	2,488 €
• Industriellt ledarskap	13,557 €
• Tillgång till riskkapital	2,842 €
• Samhällsutmaningar	7,472 €
• Livsmedel och biologiska resurser	3,851 €
• Förnybar energi	5,931 €
• Gröna transportsystem	6,339 €
• Klimat- och miljöåtgärder	3,081 €
• Forskning för ekonomisk stabilitet	1,309 €
• Mot brottslighet, terror och katastrofer	1,695 €
• Spridning av spetsforskningsresultat	0,816 €
• Samhällsforskning	0,462 €
• Forskning om fission	1,603 €

HORIZON 2020 BUDGET (EUR 78.6 billion, current prices)

Statens årliga anslag till FoU och Innovation

33 132 mkr

Till Forskning och Utveckling

AKADEMIKA

FRISTÅENDE UPPFINNARE

80,1%

26 534 mkr till
Forsknings-
finansiering
samt UoH

30,0%

9 932 mkr till forsknings-
finansierande myndigheter;
Vinnova mfl

50,1%

16 602 mkr till
Universitet och
Högskolor

0,58%

160 mkr till uppfinnare
med eget företag (Almi)

0,20%

53 mkr till uppfinnare
utan företag (Almi)

Det statliga uppfinnarstödet kraftgång över 38 år

STU 1968-1991

Omorg. 1978/1979, företags- och uppfinnarstöd läggs samman och uppfinnarebegreppet börjar tunnas ut

NUTEK 1991-2001 "Näringsbidrag till Innovatörer" (10 mkr) tas bort av regeringen Bildt

SIC 1994-2004 säger upp avtalet m SUF, varvid finansieringen om c:a 15 mkr försvinner år 2000

ALMI 2004 - ? Kraftgång ned till totalt c:a 208 mkr att fördela på företags/"innovatörs"stöd

An ornate, white decorative border with intricate scrollwork and floral patterns surrounds the text. The border is composed of a double-line frame with elaborate corner and mid-point ornaments.

Hur var det förr?

”Ett flertal studier visar att **majoriteten av betydelsefulla uppfinningar** görs av **enskilda uppfinnare eller små företag.**”

”..det tycks som om **de små företagen** under vissa förhållanden skulle vara **mera effektiva innovatörer än stora företag** i så motto att de producerar fler innovationer för varje satsad krona.”

”**Innovativa småföretag** har **en viktig uppgift** att fylla för **utveckling och förändring** av olika industrigrenar...”

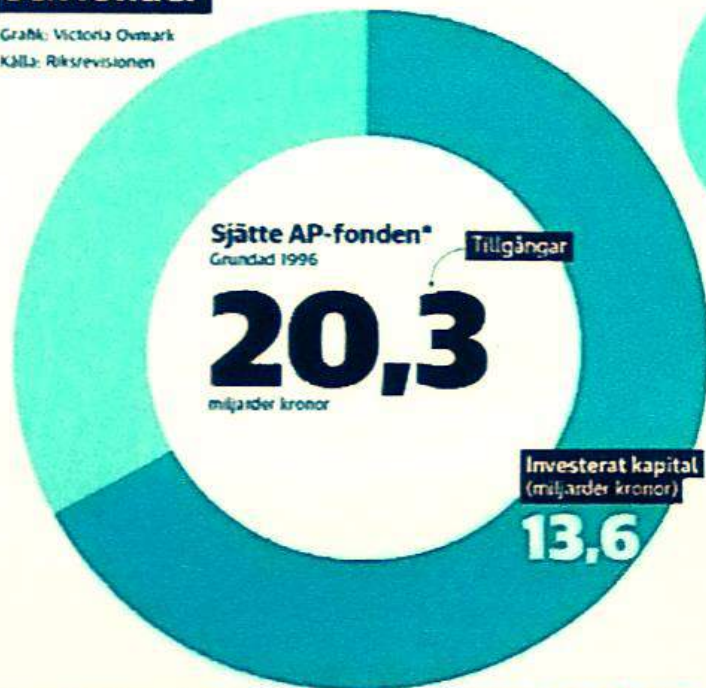
”Studier visar att det **huvudsakliga antalet innovationsidéer** skapas av **enskilda personer såsom fristående individer eller som anställda i industriföretag**. Som organisationer spelar universitet, högskolor och forskningsinstitut en mycket underordnad roll i innovationssammanhang. Vid dessa institutioner sker väsentligen utveckling av ny teoretisk kunskap och utbildning av forskare och tekniker.”

Ur Industridepartementets protokoll från regeringssammanträde 1978.02.23

Mycket kritisk granskning från Riksrevisionen, Februari 2014:

Statliga riskkapitalbolag och fonder

Grafik: Victoria Övmark
Källa: Riksrevisionen

* Fram till 2011 fungerade Sjötte AP-fonden också som en riskkapitalist. Efter det är fonden enbart en del av svenska pensionsystemet.

Industrifonden
Grundad 1979

Fouriertransform
Grundad 2008

Inlandsinnovation
Grundad 2010

Norrlandsfonden
Grundad 1961

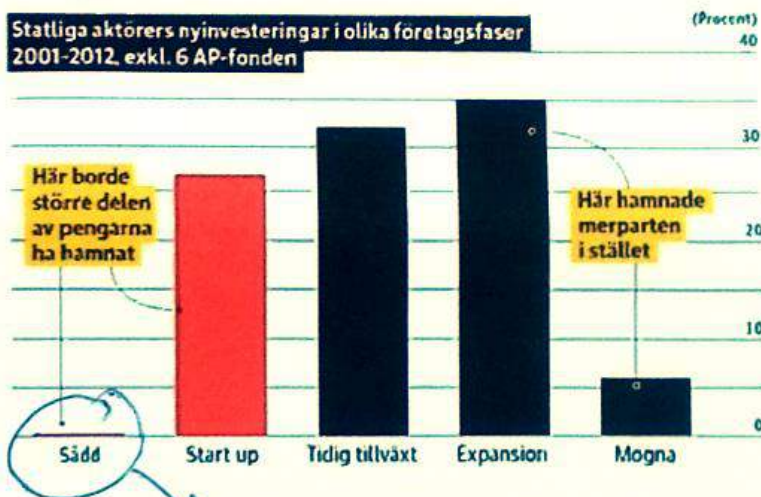
Almi Invest
Grundad 1994

Innovationsbron
Grundad 1994

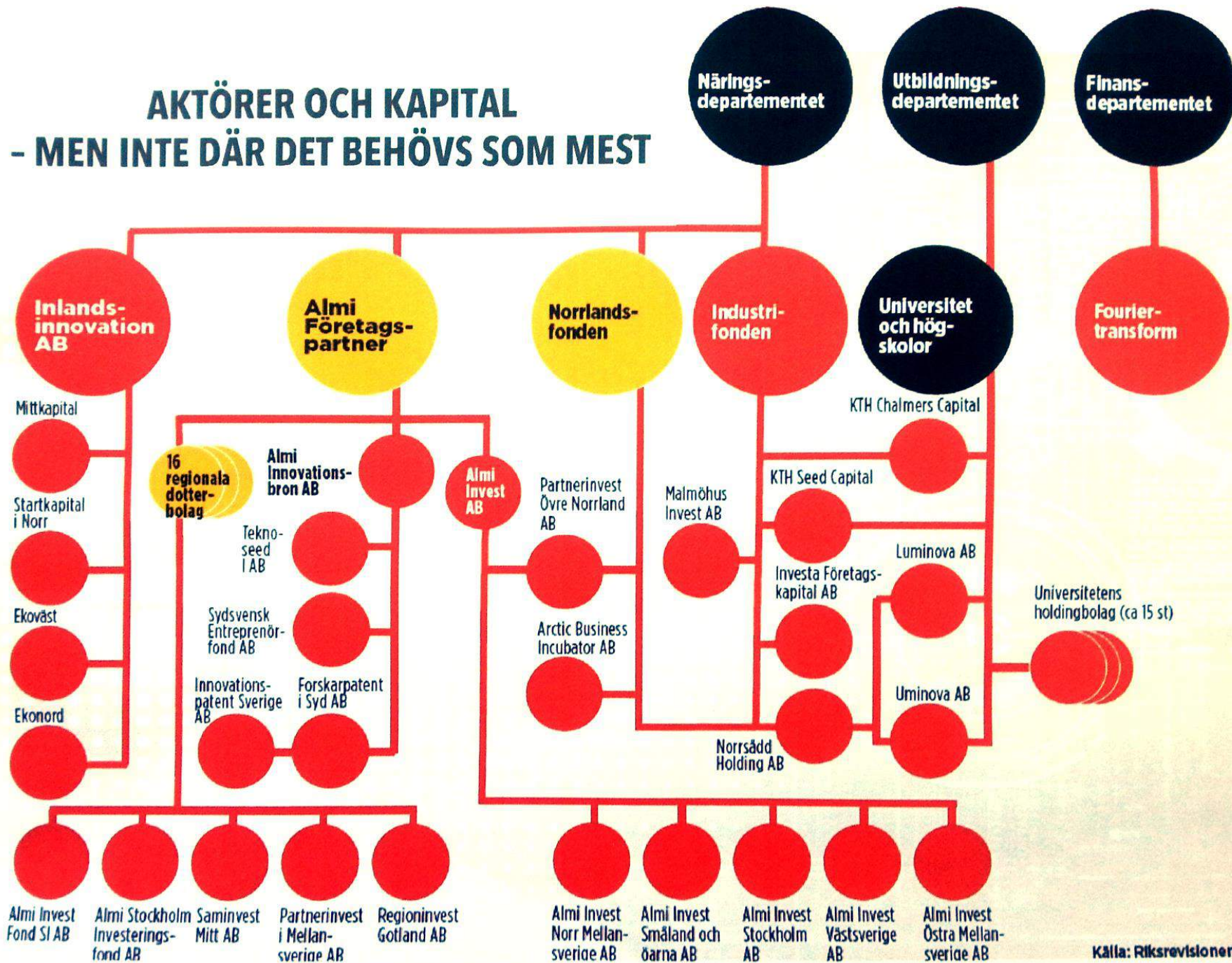
Statliga aktörers nyinvesteringar i olika företagsfaser 2001-2012, exkl. 6 AP-fonden

Andelen 'sådd'-finansiering utgör 33 mkr över 10 år - eller 0,2 %!

Regeringens instruktion var finansiering i tidigt skede.

AKTÖRER OCH KAPITAL - MEN INTE DÄR DET BEHÖVS SOM MEST

Innovationscheckar från Vinnova

Checken får användas till innovationsprojekt i tidiga utvecklingsfaser, eller till utarbetande av en affärsstrategi för hantering av företagets immateriella tillgångar.

Företaget ska ha:

- minst tre anställda.
- bedrivit verksamhet i minst 1 år (första årets bokslut ska finnas).
- en nettoomsättning på minst 1,5 miljoner kronor.
- tillväxtpotential.
- inte erhållit mer än 50 000 kronor från VINNOVA.

Innovationschecken på maximalt 100 000 kronor ska användas till köp av externa tjänster hos institut, universitet, högskolor eller annan kunskapsleverantör.

Den externa kunskapen ska vara specialistkompetens och bidra till att ett innovationsprojekt startas eller får bättre fart. Det kan handla om nya affärsmodeller, nya organisatoriska lösning, partnerskap, produkter, tjänster, processer etc. Alternativt ska den externa kunskapen vara specialistkompetens för framtagande av en affärsstrategi för hantering av företagets immateriella tillgångar.

Lån

[Tillväxtlån – för innovativa företagA](#)

Almis Tillväxtlån riktar sig till innovativa små och medelstora företag.

[Innovationslån – för innovationsprojekt i ett tidigt skede](#)Almis Innovationslån är ett så kallat villkorlån avsett för företag med innovationsprojekt i tidiga skeden.

FINANSIERING

4 Anslag

4.1 Tilldelade anslag/anslagsposter (belopp angivna i tkr)

Utgiftsområde 24 Näringsliv

ap.1 Verket för innovationssystem

Anslagsposten disponeras av Vinnova för behovsmotiverad forsknings- och utvecklingsverksamhet, utveckling av innovationssystemen, programanknutna kostnader och annan därtill relaterad verksamhet.

Enligt forsknings- och innovationsproposition Ett lyft för forskning och innovation (prop. 2008/09:50) ska Vinnova använda:

- minst 20 miljoner kronor för strategisk **forskning** inom produktionsteknik,
- 80 miljoner kronor för strategisk **forskning** inom transportområdet,
- 20 miljoner kronor för strategisk **forskning** inom flygområdet samt
- 20 miljoner kronor för strategisk **forskning** på säkerhet och krisberedskap.

Vinnova ska till Almi Företagspartner AB överföra minst 50 miljoner kronor för att Almi Företagspartner AB, i samråd med Vinnova, ska ansvara för utformning och drift av ett nationellt Inkubatorprogram. Almi Företagspartner AB ansvarar för programmets löpande uppföljning. Vinnova ansvarar, efter samråd med Almi Företagspartner AB, för programmets utvärdering.

An ornate, white, decorative border with intricate scrollwork and floral patterns surrounds the text. The border is rectangular with decorative elements at the corners and midpoints of each side.

Hur ser Stockholms
regionala
innovationsstrategi ut?

Innovationskraft Sthlm

Regional samverkan i Stockholmsregionen

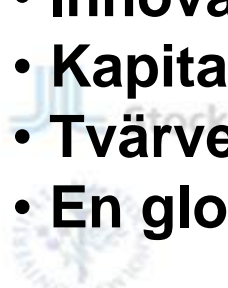

Webbplats | Tipsa om nyhetsbrevet | Prenumerera | Avregistrera

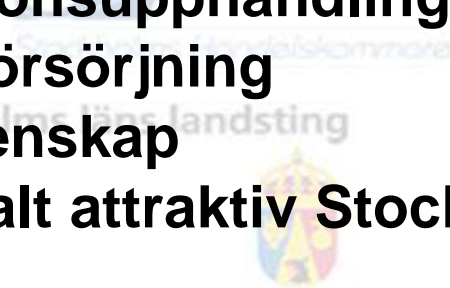
- **Forsknings- och innovationsinfrastruktur**
- **Innovationsupphandling**
- **Kapitalförsörjning**
- **Tvårvetenskap**
- **En globalt attraktiv Stockholmsregion**

Karolinska
Institutet

Stockholms
universitet

Länsstyrelsen
Stockholm

Stockholm
The Capital of Scandinavia
KSL
Kommunförbundet
Stockholms Län

Typ av aktör	Antal
Intermediär	60
Forskningsinstitut	13
Offentliga riskkapitalbolag	3
Privata riskkapitalbolag	2

Breddaktörer

<ul style="list-style-type: none"> • Svenska Uppfinnareföreningen • Stockholms Handelskammare • Ung Företagsamhet Stockholm 	<ul style="list-style-type: none"> • Coompanion Stockholms län • Nyföretagarcentrum STHLM • Stiftelsen Skapa 	<ul style="list-style-type: none"> • Entreprenörskapsforum • Almi Företagspartner Stockholm Sörmland • Almi Företagspartner Uppsala 	<ul style="list-style-type: none"> • Connect Öst • Connect Uppsala • Coompanion Uppsala län • Nyföretagarcentrum Uppsala • SU Holding • Ventre Cup Öst • Idélab • Insamlingsstiftelsen IFS • Rådgivningscentrum • Uppsala Innovation Centre 	<ul style="list-style-type: none"> • Innovationsbron • SH Innovation • Drivhuset Uppsala • Excitera • STING 	<ul style="list-style-type: none"> • Winnet Stockholms län • Företagslotsen Uppsala • STING Capital • KTH Näringslivssamverkan • Enterprise Europe Network • Almi Invest • Young Urban Movement Project (YUMP) Stockholm • KTH Innovation 	<ul style="list-style-type: none"> • Winnet Uppland • Drivhuset Stockholm
--	---	--	---	--	---	---

• Svenska Moderådet

• Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle (STUNS)

• Electrumlaboratoriet

• Stockholm Science City foundation

• Forskarpatent i Uppsala AB

• IUC Öst

• SLU Holding

• Karolinska Institutet Innovations AB

• Karolinska Institutet Holding AB

• SLL Innovation

• Transit kulturinkubator

• Robotdalen

• Uppsala BIO

• Karolinska Development AB

• Fouriertransform

• Energihuset

• Stockholm Uppsala Life Science (SULS)

• Innovation Akademiska

• UU Innovation

• Ångström Materialakademien (ÅMA)

• KIC Inno Energy

• Norra Djurgårdsstaden Innovation

• Stiftelsen Flemingsberg Science

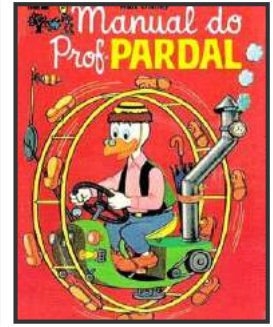
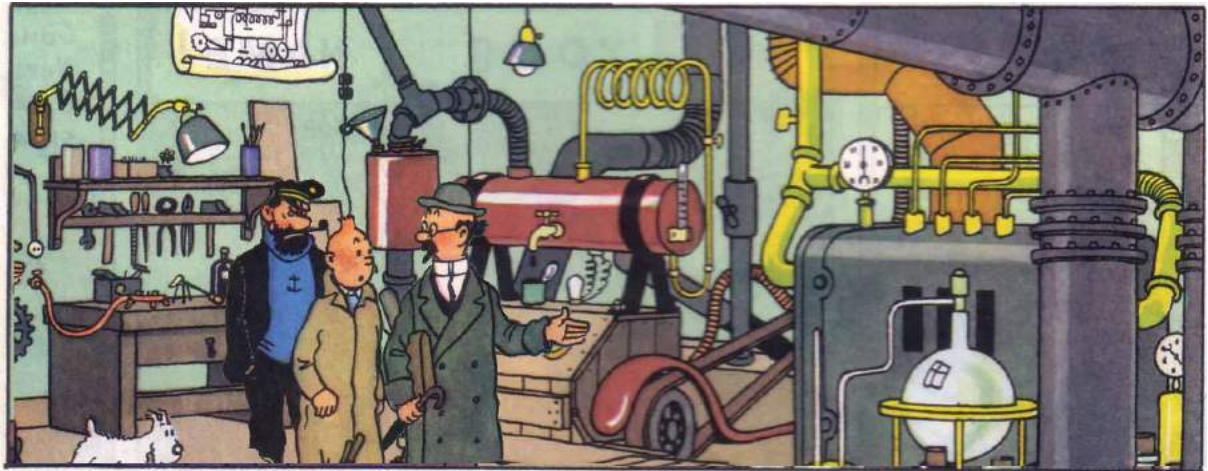
• innovationskontoret KI

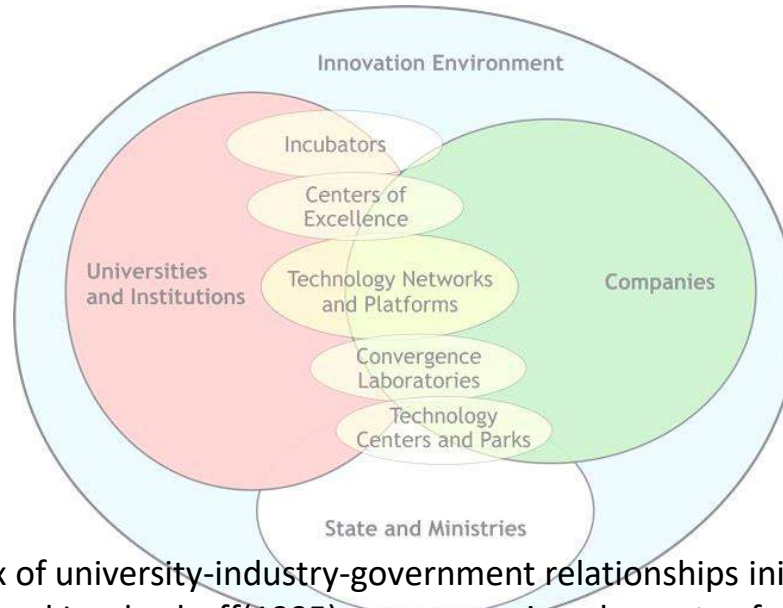
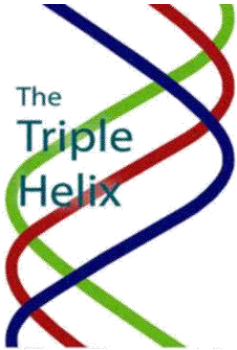
• Center för Socialt Entreprenörskap Stockholm

• Greenhouse Labs

Branschfokuserade aktörer

“The concept of the Triple Helix of university-industry-government relationships initiated in the 1990s by Etzkowitz(1993) and Etzkowitz and Leydesdorff(1995), encompassing elements of precursor works by Lowe (1982) and Sábato and Mackenzi (1982), interprets the shift from a dominating industry-government dyad in the Industrial Society to a growing triadic relationship between university-industry-government in the Knowledge Society.”

“The Triple Helix *thesis* is that the potential for **innovation** and economic development in a Knowledge Society lies in a more prominent role for the university and in the hybridisation of elements from **university, industry** and **government** to generate new institutional and social formats for the production, transfer and application of knowledge. This vision encompasses not only the creative destruction that appears as a natural innovation dynamics (Schumpeter, 1942), but also the **creative** renewal that arises within each of the three institutional spheres of university, industry and government, as well as at their intersections.”